

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ МІКРОКЛІМАТУ АНГІОГРАФІЧНИХ ОПЕРАЦІЙНИХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто особливості проектування та експлуатації систем вентиляції та кондиціонування повітря для ангиографічних операційних. Запропоновано підходи до зменшення ризику розповсюдження лікарняних інфекцій.

Ключові слова: вентиляція, ангиографія, інфекція.

Abstract

Features of design and operation of ventilation and air conditioning systems for angiographic operating rooms are considered. Approaches to reducing the risk of nosocomial infections have been proposed.

Keywords: ventilation, angiography, infection.

Вступ

Хвороби серця займають перше місце у статистиці смертності українців. За перші 8 місяців 2021 року померли понад 439 тисяч українців. Найпоширенішою причиною стали хвороби системи кровообігу – 276 тисяч смертей. З них 192 тисячі людей померли від ішемічної хвороби серця, а 53 тисячі – від цереброваскулярної хвороби. Своєчасно надане малоінвазивне оперативне втручання дозволяє врятувати життя людей і значно скорочувати період реабілітації після операції. Одним із таких методів лікування є ангиографія.

Метою роботи є дослідження особливостей проектування і експлуатації систем вентиляції і кондиціонування повітря ангиографічних операційних.

Результати дослідження

Ангиографія – це метод рентгенологічного дослідження артерій або вен, що дозволяє визначити місце звуження або закупорки судини, місце патологічного розширення судин - аневризми, наявність внутрішньої кровотечі й інші хвороби. Дослідження виконується шляхом введення в судину спеціальної речовини і одночасного виконання рентгенографічного дослідження.

Сучасні нормативні документи та спеціалізована література [1-6] надають повний спектр професійних рекомендацій та вимог щодо влаштування енергоефективних систем вентиляції в закладах охорони здоров'я. Особливістю саме ангиографічних операційних є те, що у одному приміщенні поєднується і операційна, і рентген-кабінет. Незважаючи на малоінвазивність оперативного втручання, все одно є ризик зараження пацієнтів. Тому особливу увагу в процесі проектування операційних такого типу потрібно приділити повітророзподіленню і чистоті повітря. За результатами вивчення Національного інституту безпеки житла та здоров'я США, 2002 рік: «Один мільйон будівель у США має погану якість внутрішнього повітря, внаслідок чого знижується продуктивність праці, і величина цих втрат досягає 60 мільярдів доларів на рік. Більше половини проблем з якістю внутрішнього повітря пов'язані з непрофесіоналізмом у проектуванні систем вентиляції та кондиціонування повітря» [5].

Чисті приміщення – це надійне інженерне рішення, яке дозволяє значно зменшити розповсюдження післяопераційних ускладнень та лікарняних інфекцій. Післяопераційні інфекції напряму залежать від концентрації частинок у повітрі. Основним забруднювачем повітря у лікарні є людина. Людина у спокої виділяє за хвилину від 100 000 до 500 000 частинок і 500...1000 КУО (колонієутворюючих одиниць) [3]. Результатом взаємної дії людської діяльності та природних процесів є забрудненість повітря, яка сягає від 10 млн до 10 млрд частинок розміром більше 0,5 мкм у 1 кубічному метрі повітря у тому числі близько 1000 КУО (бактерії, пліснява, гриби). В операційних потрібно дотримуватися рекомендованих класів чистоти згідно ДСТУ ISO 14644-4:2012 - ISO 6 або ISO 7, причому в зоні дії ламінарного потоку високоасептичної операційної клас чистоти може сягати

ISO 1. У звичайних операційних забрудненість повітря не повинна перевищувати 200 КУО/м³, інші медичні приміщення можуть мати забрудненість до 500 КУО/м³.

Таблиця 1 – Нормовані параметри повітря ангиографічних операційних [1-4]

Параметр	Діапазон варіювання
Температура	22 ±1
Відносна вологість	55...60 %
Рухливість повітря	0,2...0,3 м/с
Клас чистоти згідно ДСТУ ISO 14644-4:2012.	ISO 6... ISO 7

Ангиографічне обладнання виділяє значну кількість явного тепла в приміщення операційної. Це тепло потрібно безпечно видаляти і забезпечити у приміщенні цілий рік нормовані параметри мікроклімату. Вологовиділення в основному залежать від кількості людей у приміщенні. Також до теплонадлишків входить тепло від освітлювальних приладів та інсоляції. В приміщенні операційної потрібно підтримувати температуру +22 °С та відносну вологість 55...60%. Видалення повітря потрібно робити з двох зон – нижньої 60% і верхньої – 40%. Підтримання вологості здійснюється за допомогою парового зволожувача повітря.

Висновки

Розглянуто особливості формування мікроклімату ангиографічних операційних. Такі приміщення поєднують особливості роботи операційних і рентгенологічних. В цих операційних потрібно підтримувати нормовані чистоту, відносну вологість, температуру та рухливість повітря.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДБН В.2.2-10-2001 Заклади охорони здоров'я [Чинні від 2001-04-01]. Київ, 2001. 166 с.
2. Тарабанов М.Г. Кондиционирование воздуха. Часть 1. М.: АВОК-ПРЕСС, 2015. 212 с.
3. Федотов А. Е. Чистые помещения М.: Изд-е АСИНКОМ, 2015. 512 с.
4. ДСТУ ISO 14644-4:2012. Чистые помещения и связанные с ними контролируемые среды. Часть 4. Проектирование, строительство и ввод в эксплуатацию (ISO 14644-4:2001, IDT)
5. Табунщиков Ю.А. Микроклимат и энергосбережение: пора понять приоритеты. Авок, 2008. №5. С 4-12.
6. Dzhedzhula V.; Yepifanova I. Optimization of Energy Saving Potential of Industrial Enterprises. 11th International Conference on Advanced computer information technologies ACIT'2021: Conference Proceedings. 2021, P. 433 – 436.

В'ячеслав Васильович Джеджула— д.е.н, професор, професор кафедри інженерних систем у будівництві, Вінницький національний технічний університет, e-mail: djedjulavv@gmail.com

Viyacheslav V. Dzhedzhula - Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Engineering Systems at Building, Vinnytsia National Technical University, e-mail: djedjulavv@gmail.com